Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0123

Forbedring af konnektiviteten, bevarelse af kulturarven og fremme af lokal ekspertise inden for europæisk turisme – destinationsudvikling og vækst i regional turisme

Europa-Parlamentets beslutning af 28. april 2026 om forbedring af konnektiviteten, bevarelse af kulturarven og fremme af lokal ekspertise inden for europæisk turisme – destinationsudvikling og vækst i regional turisme (2025/2120(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 174, 195 og 349,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1028 af 11. april 2024 om indsamling og videregivelse af data i forbindelse med korttidsudlejning af indkvartering og om ændring af forordning (EU) 2018/1724[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/2831 af 23. oktober 2024 om forbedring af arbejdsvilkårene for platformsarbejde[2],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/904 af 5. juni 2019 om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning[3],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU)

---

1 EUT L, 2024/1028, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1028/oj.
2 EUT L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj.
3 EUT L 155 af 12.6.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/904/oj.

2023/936 af 10. maj 2023 om et europæisk år for færdigheder[4],

– der henviser til Kommissionens henstilling (EU) 2025/1021 af 22. maj 2025 om transportfattigdom: sikring af økonomisk overkommelig, tilgængelig og retfærdig mobilitet[5],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. marts 2025 med titlen "Færdighedsunionen" (COM(2025)0090),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 26. februar 2025 med titlen "Aftalen om ren industri: En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne" (COM(2025)0085),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 29. januar 2025 med titlen "Et konkurrenceevnekompas for EU" (COM(2025)0030),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 20. juli 2023 med titlen "Hen imod det fælles europæiske dataområde for turisme – fremme af datadeling og innovation på tværs af turismeøkosystemet" (C(2023)4787),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 17. maj 2021 om en ny strategi for en bæredygtig blå økonomi i EU: Omstilling af EU's blå økonomi med henblik på en bæredygtig fremtid (COM(2021)0240),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 4. marts 2021 med titlen "Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder" (COM(2021)0102),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 1. juli 2020 med titlen "Den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed" (COM(2020)0274),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 27. maj 2020 med titlen "Et vigtigt øjeblik for Europa: Genopretning og forberedelser til den næste generation" (COM(2020)0456) og til det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med titlen "Identifying Europe's recovery needs" (SWD(2020)0098),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 20. maj 2020 med titlen "EU's biodiversitetsstrategi for 2030 – Naturen skal bringes tilbage i vores liv" (COM(2020)0380),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 13. maj 2020 med titlen "Turisme og transport i 2020 og derefter" (COM(2020)0550) og

---

4 EUT L 125 af 11.5.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/936/oj.

5 EUT L, 2025/1021, 26.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1021/oj.

til vedtagelsen af pakken om turisme og transport,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 11. december 2019 med titlen "Den europæiske grønne pagt" (COM(2019)0640),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 22. maj 2018 med titlen "En ny europæisk kulturdagsorden" (COM(2018)0267),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 24. oktober 2017 med titlen "Et stærkere og fornyet strategisk partnerskab med regionerne i EU's yderste periferi" (COM(2017)0623),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 2. juni 2016 med titlen "En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi" (COM(2016)0356) og til sin beslutning af 15. juni 2017 desangående[6],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 20. februar 2014 med titlen "En europæisk strategi til øget vækst og beskæftigelse inden for kyst- og havturisme" (COM(2014)0086) og til arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene af 30. marts 2017 om sejlsportsturisme (SWD(2017)0126),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 30. juni 2010 med titlen "En ny turismepolitik for Europa – verdens førende rejsemål" (COM(2010)0352) og til sin beslutning af 27. september 2011 desangående[7],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 30. juni 2021 med titlen "En langsigtet vision for EU's landdistrikter – Hen imod stærke, forbundne, modstandsdygtige og fremgangsrige landdistrikter i 2040" (COM(2021)0345),

– der henviser til Kommissionens rapport af 4. februar 2022 med titlen "Transition pathway for tourism" og til dens statusrapporter for 2023 og 2024,

– der henviser til Kommissionens rapport af 21. september 2022 med titlen "Unbalanced tourism growth at destination level – root causes, impacts, existing solutions and good practices: final report",

– der henviser til Kommissionens rapport af 11. juni 2020 med titlen "The EU Blue Economy Report 2020",

– der henviser til sin beslutning af 7. juni 2022 om EU's øer og samhørighedspolitik: den nuværende situation og de fremtidige udfordringer[8],

---

6 EUT C 331 af 18.9.2018, s. 125.
7 EUT C 56 E af 26.2.2013, s. 41.
8 EUT C 493 af 27.12.2022, s. 48.

– der henviser til sin beslutning af 14. december 2022 om gennemførelsen af den nye europæiske kulturdagsorden og EU-strategien for internationale kulturelle forbindelser[9],

– der henviser til sin beslutning af 25. marts 2021 om udarbejdelse af en EU-strategi for bæredygtig turisme[10],

– der henviser til sin beslutning af 19. juni 2020 om transport og turisme i 2020 og derefter[11],

– der henviser til sin beslutning af 24. oktober 2019 om den negative indvirkning af Thomas Cooks konkurs på turismen i EU[12],

– der henviser til sin beslutning af 14. november 2018 om FFR 2021-2027 – Parlamentets holdning med henblik på en aftale[13],

– der henviser til sin beslutning af 29. oktober 2015 om nye udfordringer og koncepter til fremme af turisme i Europa[14],

– der henviser til sin beslutning af 8. september 2015 med titlen "På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa"[15],

– der henviser til sine beslutninger af 25. oktober 2011 om mobilitet og integrering af personer med handicap og den europæiske handicapstrategi for 2010-2020[16] og af 18. juni 2020 om EU's handicapstrategi efter 2020[17],

– der henviser til Rådets konklusioner af 1. december 2022 om en europæisk turismedagsorden for 2030,

– der henviser til Rådets konklusioner af 27. maj 2021 om "Turisme i Europa i det kommende årti: bæredygtig, modstandsdygtig, digital, global og social",

– der henviser til Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse af 10. december 2025 med titlen "Bæredygtig og robust turisme i Den Europæiske Union: En strategi for afbalanceret og tilpasningsklar forvaltning"[18],

– der henviser til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs

---

9 EUT C 177 af 17.5.2023, s. 78.
10 EUT C 494 af 8.12.2021, s. 106.
11 EUT C 362 af 8.9.2021, s. 55.
12 EUT C 202 af 28.5.2021, s. 73.
13 EUT C 363 af 28.10.2020, s. 179.
14 EUT C 355 af 20.10.2017, s. 71.
15 EUT C 316 af 22.9.2017, s. 88.
16 EUT C 131 E af 8.5.2013, s. 9.
17 EUT C 362 af 8.9.2021, s. 8.
18 EUT C, C/2026/761, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/761/oj.

initiativudtalelse af 27. februar 2025 med titlen "Turisme i EU: bæredygtighed som drivkraft for konkurrenceevne på lang sigt"[19],

– der henviser til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap,

– der henviser til EU's resultattavle for turisme,

– der henviser til den statistiske ramme for måling af turismens bæredygtighed,

– der henviser til den europæiske søjle for sociale rettigheder[20],

– der henviser til Palmaerklæringen af 31. oktober 2023 med titlen "The path toward the social sustainability of tourism in the EU", undertegnet af EU-medlemsstaternes ministre for turisme,

– der henviser til den europæiske erklæring om cykling af 3. april 2024[21],

– der henviser til FN's rapport om turisme af 18. september 2018 med titlen "Overtourism? – Understanding and Managing Urban Tourism Growth beyond Perceptions",

– der henviser til UNESCO's manualer om verdensarvsressourcer, herunder manualen fra 2002 med titlen "Managing Tourism at World Heritage Sites: a Practical Manual for World Heritage Site Managers" og tilhørende vejledning om forvaltning af besøgendes adfærd,

– der henviser til den globale etiske kodeks for turisme[22],

– der henviser til Enrico Lettas rapport af 17. april 2024 med titlen "Much more than a market",

– der henviser til Mario Draghis rapport af 9. september 2024 med titlen "The future of European competitiveness",

– der henviser til den undersøgelse af 15. oktober 2018, som Transport- og Turismeudvalget anmodede om, med titlen "Overtourism: impact and possible policy responses",

---

19 EUT C, C/2025/2014, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2014/oj.

20 EUT C 428 af 13.12.2017, s. 10.

21 EUT C, C/2024/2377, 3.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2377/oj.

22 UN Tourism: "Global Code of Ethics for Responsible Tourism - Roadmap for Responsible and Sustainable Tourism Development", 1. oktober 1999.

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Transport- og Turismeudvalget (A10-0078/2026),

A. der henviser til, at turismen direkte tegner sig for ca. 5 % af EU's BNP og udgør en stor socioøkonomisk sektor med hensyn til værditilvækst, beskæftigelse og regional samhørighed, med stærke multiplikatoreffekter på tværs af flere forskellige sektorer; der henviser til, at sektorens samlede bidrag, når der tages højde for indirekte og afsmittende virkninger, stiger til ca. 10 % af EU's BNP; der henviser til, at turisme i visse lande og regioner tegner for en endnu højere andel af beskæftigelsen og BNP, hvorved den understøtter den regionale udvikling og mindsker uligheder; der henviser til, at 90 % af EU's turistbranche består af små og mellemstore virksomheder (SMV'er), herunder familiedrevne virksomheder, der er særligt sårbare over for kriser; der henviser til, at EU's turistbranche omfatter ca. 2,3 millioner SMV'er og beskæftiger ca. 12,3 millioner mennesker; der henviser til, at Europa fortsat er verdensførende inden for turisme og det mest foretrukne turistmål i verden trods den fremherskende økonomiske og geopolitiske modvind[23], og at sektoren forventes at bidrage med 10,5 % til EU's BNP efter et kraftigt momentum i begyndelsen af 2025[24];

B. der henviser til, at turismens økonomiske værdi udfordres stadig mere af sociale, kulturelle og miljømæssige omkostninger, herunder pres på boligmarkedet, højere leveomkostninger for de fastboende, fragmentering af beboelsesområder, ikkebæredygtig ressourceanvendelse samt stigende pres på vigtig infrastruktur; der henviser til, at årtier med volumenorienteret vækst kombineret med lovgivningsmæssige og forvaltningsmæssige mangler har fremmet en ubalanceret turisme; der henviser til, at denne dynamik kræver bedre styring samt intelligent, bæredygtig og lokalt tilpasset styring af efterspørgslen; der henviser til, at det ikke er turisme i sig selv, som er problemet, og at turismefobi kan forebygges gennem vedtagelse af en helhedsorienteret strategi, der forener økonomisk vækst med social velfærd, miljøbeskyttelse, beskyttelse af kulturarven og langsigtet territorial modstandsdygtighed;

C. der henviser til, at turismeøkosystemet omfatter mange industrier, herunder transport, rejsebureauer, rejsearrangører, støttetjenester, indkvartering og catering, kreativ kunst og underholdning samt sports- og forlystelsesaktiviteter, og at det er afgørende at skabe sammenhæng i deres udvikling og opbygning af

---

23 European Travel Commission: "European travel maintains momentum in early 2025 despite rising global uncertainty", 7. maj 2025.

24 World Travel & Tourism Council: "Travel & Tourism to Create 4.5MN New Jobs across the EU by 2035", 9. april 2025.

modstandsdygtighed;

D. der henviser til, at stigende huslejeudgifter i hele EU forværrer boligusikkerheden og den sociale udstødelse; der henviser til, at situationen er særligt akut i turistintensive områder, hvor knapheden på økonomisk overkommelige boliger gør det vanskeligt at tiltrække og fastholde sæsonarbejdere og fastansatte i turistbranchen samt centrale faggrupper i den offentlige sektor; der henviser til, at adgangen til økonomisk overkommelige boliger, funktionerne i lokalsamfundet, SMV'ernes konkurrenceevne i turismeøkosystemet og de lige konkurrencevilkår på det indre marked i stigende grad påvirkes af korttidsudlejning; der henviser til, at løsninger til korttidsudlejning skal tilpasses hver enkelt situation, og at tiltag primært skal træffes på lokalt plan;

E. der henviser til, at begrebet "bæredygtig turisme" er afgørende for at skærpe sektorens konkurrenceevne, beskytte Europas kultur- og naturarv, herunder geografiske betegnelser, og skabe balance mellem de besøgendes behov og lokalsamfundenes behov; der henviser til, at bæredygtighed hviler på tre indbyrdes afhængige søjler – den økonomiske, den sociale og den miljømæssige – hvoraf ingen kan opfattes isoleret;

F. der henviser til, at social bæredygtighed i turismen indebærer en retfærdig fordeling af de økonomiske fordele – herunder gennem spredning og sæsonudjævning af turiststrømme – samt respekt for indbyggernes rettigheder, behov og trivsel, bevarelse af kulturarven og samhørigheden i lokalsamfundet og tilvejebringelse af kvalitetsjob med retfærdige beskæftigelsesvilkår; der henviser til, at turismens sæsonudsving fortsat er med til at skabe økonomisk ustabilitet, mangel på arbejdskraft og pres på lokalsamfundene; der henviser til, at udviklingen af socialt bæredygtig turisme bør styrke lokalsamfundene i stedet for at sætte dem under unødigt pres;

G. der henviser til, at EU bakker fuldt op om FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og dens 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, som FN vedtog i september 2015; der henviser til, at Eurostat overvåger EU's fremskridt i retning af at nå verdensmålene for bæredygtig udvikling på grundlag af 102 indikatorer; der henviser til, at turisme kan udgøre et direkte bidrag til opfyldelsen af flere af verdensmålene for bæredygtig udvikling;

H. der henviser til, at klimaændringer påvirker turismen i stigende grad, hvorfor det er afgørende at tilpasse turismens aktiviteter, planer, produkter og faciliteter til denne virkelighed; der henviser til, at bæredygtighed og modstandsdygtighed i turistbranchen fortsat ikke er lige udbredt på nationalt, regionalt og lokalt plan, og at indførelsen af en bæredygtig praksis i medlemsstaterne, blandt lokale aktører og interessenter i den private sektor fortsat hovedsageligt afhænger af frivilligt engagement;

I. der henviser til, at turisme har spillet en rolle i udformningen af den territoriale dynamik i mange EU-regioner; der henviser til, at regionale tilgange til tilrettelæggelsen og udviklingen af denne aktivitet har genereret forskellige konfigurationer, som påvirker deres vækst- og trivselsforløb; der henviser til, at afsidesliggende områder, regionerne i den yderste periferi, landdistrikter, randområder, tyndt befolkede områder og øområder samt visse kystområder har unikke og forskelligartede karakteristika, herunder miljømæssig sårbarhed, geografisk isolation, frakobling og afhængighed af eksterne ressourcer, hvilket kræver politiske tilgange tilpasset deres særlige forhold;

J. der henviser til, at transportforbindelser er helt afgørende for rejseaktivitet og turisme ved at forbinde mennesker med steder, kulturer og oplevelser; der henviser til, at de nuværende rejse- og turismemønstre imidlertid skaber alvorlige udfordringer, eftersom 80 % af alle rejsende kun besøger 10 % af verdens rejsemål[25]; der henviser til, at fremme af turisme i landdistrikter og inde i landet gennem skræddersyede strategier kan lette det uforholdsmæssigt store pres, der er på overfyldte kystdestinationer i flere medlemsstater; der henviser til, at mange randområder og afsidesliggende områder, landdistrikter, øområder og regioner i den yderste periferi bliver forbiset på grund af deres geografiske isolation og begrænsede infrastruktur, reducerede transporttjenester i mindre travle perioder samt de høje rejseomkostninger og den lange rejsetid for at komme derhen; der henviser til, at de permanente geografiske begrænsninger og begrænsede transportforbindelser i EU's regioner i den yderste periferi har medført en strukturel afhængighed af luft- og søtransport samt større sårbarhed over for markedskoncentration, hvilket alt sammen påvirker udviklingen af bæredygtig turisme direkte; der henviser til, at effektiv godslogistik er en vigtig katalysator for turisttjenester på rejsemål i randområder;

K. der henviser til, at transport tegner sig for den største andel af turistbranchens CO_2-fodaftryk; der henviser til, at bæredygtig turisme ikke kan opnås uden bæredygtig mobilitet, herunder multimodal diversificering, under behørig hensyntagen til Europas fysiske og geografiske begrænsninger, som påvirker tilgængeligheden og valget af egnede og bæredygtige transportmuligheder; der henviser til, at selv om jernbanetransport kun udgør ca. 10 % af alle rejser, hvilket er langt mindre end vejtransport (64 %) og flyrejser (17 %), tyder den seneste forskning

---

25 Greenwood, G.: "How connectivity is shaping the future of global tourism, World Travel Market Global Hub", 14. januar 2025: https://hub.wtm.com/blog/connectivity-shaping-future-global-tourism/.

på, at 82 % af europæerne er åbne over for grønnere rejseformer[26]; der henviser til, at færger kan levere væsentlige transporttjenester af almen interesse ved – navnlig for øer og afsidesliggende områder – at sikre økonomisk overkommelig, regelmæssig konnektivitet året rundt;

L. der henviser til, at stigningen i nicheturisme (turisme med fokus på gastronomi, vin, øl, sejlsport, kultur, religiøse steder, kultur- og naturarv samt medicinsk turisme, wellnessturisme, sports-, cykel- og dykkerturisme, agroturisme, seniorturisme, økoturisme, regenerativ turisme m.v.) giver randområder, landdistrikter og regionerne i den yderste periferi nye muligheder for at fremvise deres unikke landskaber, vandområder og kulturarv gennem sted- og temabaserede udviklingsstrategier; der henviser til, at væksten i nicheturisme kræver støtte i form af investeringer i den nødvendige infrastruktur; der henviser til, at disse nye tendenser inden for turisme kan styrke sektorens bæredygtighed ved at udvide rejseaktiviteten til ikke kun at foregå i højsæsonen, sprede besøgsstrømme og forbedre beskyttelsen af natur- og kulturarv samt generere yderligere indtægter i afsidesliggende, tyndt befolkede områder og øområder;

M. der henviser til, at ca. 25 % af europæerne lever med handicap eller nedsat mobilitet; der henviser til, at andelen af EU's befolkning på 60 år og derover, som i øjeblikket udgør 21 %, ifølge Eurostat forventes at stige til 30 % frem mod 2030; der henviser til, at målrettede tiltag, hvor man investerer i tilgængelige og aldersvenlige turisttjenester, udgør en stor mulighed for at øge konkurrenceevnen, hæve kvaliteten og understøtte efterspørgslen hele året rundt;

N. der henviser til, at intelligent turisme har til formål at styrke destinationsudviklingen, øge tilfredsheden blandt de besøgende og skabe varig værdi for lokalsamfundene[27]; der henviser til, at intelligent turisme forudsætter tilgængelighed, analyse og effektiv anvendelse af data; der henviser til, at EU's dataøkosystem fortsat er fragmenteret; der henviser til, at initiativet om et fælles europæisk dataområde for turisme har til formål at afhjælpe denne fragmentering og den deraf følgende markedskoncentration ved at opbygge en sikker, sammenkoblet datadelingsplatform for at understøtte sektorens bæredygtighed og modstandsdygtighed i overensstemmelse med omstillingsforløbet for turisme;

O. der henviser til, at EU på trods af vidensportalen for EU's resultattavle for turisme samt EU's turismeplatform stadig mangler en effektiv og tilstrækkeligt ambitiøs harmoniseret ramme for

---

26 Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Kommunikation: "Flash Eurobarometer nr. 499:Europæernes holdning til turisme", 6. december 2021.

27 EU guide on data for tourism destinations. Smart Tourism Destinations, juli 2022.

vurdering af turismens virkninger, herunder dens CO_2-fodaftryk, samt den overordnede bæredygtighed og modstandsdygtighed på tværs af medlemsstaterne;

P. der henviser til, at BNP-baserede og aggregerede resultatindikatorer ikke tager fuldt ud højde for turismens reelle sociale, territoriale og miljømæssige virkninger; der henviser til, at turisme bør evalueres ud fra andre faktorer end vækst i volumen og ved hjælp af bæredygtighedsindikatorer såsom social samhørighed, langsigtet territorial bæredygtighed og miljømæssig integritet med territorial bæreevne og beskyttelse af biodiversitet som rettesnor for destinationsgrænser, besøgslofter og infrastrukturplanlægning, idet man går over til at definere succes ud fra værdidrevne udviklingsmodeller;

Q. der henviser til, at begrænset datadeling og isolerede tiltag på tværs af centrale transportsektorer underminerer multimodal kapacitet og hindrer gnidningsløse multimodale rejser i hele EU[28], da det stadig er meget vanskeligt at bestille sådanne rejser;

R. der henviser til, at turistbranchen er arbejdskraftintensiv og tegner sig for ca. 5 % af den samlede beskæftigelse i EU, men at den står over for betydelige udfordringer, herunder en andel af midlertidige ansættelser på 21 %; der henviser til, at denne sektor er en vigtig kilde til jobskabelse, navnlig blandt unge, kvinder og vandrende arbejdstagere, der har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet; der henviser til, at turisme er afhængig af en kvalificeret og engageret arbejdsstyrke, der giver de besøgende kvalitetsservice og autentiske oplevelser; der henviser til, at man ved at højne jobkvaliteten gennem en rimelig løn, stabil beskæftigelse og forbedrede arbejdsvilkår kan gøre det lettere at rekruttere og fastholde medarbejdere, hvilket hjælper sektoren med at omstille sig til en bæredygtig udvikling med høj merværdi og samtidig afhjælper manglen på arbejdskraft og social bæredygtighed;

S. der henviser til, at regionale økonomier, der er afhængige af turisme, er mere sårbare over for efterspørgselschok og en hurtigt skiftende arbejdsstyrke, hvilket gør økonomisk diversificering og genindustrialisering afgørende for stabiliteten og den langsigtede udvikling; der henviser til, at overdreven afhængighed af sæsonbestemt turisme risikerer at fastlåse regionerne i en udviklingsmodel, der hæmmer produktivitetsvækst, innovation og fremkomst af sektorer med højere merværdi;

T. der henviser til, at hele 92 % af SMV'erne inden for turisme har svært ved at skaffe kvalificerede medarbejdere[29]; der henviser til, at

---

28 Den Europæiske Forbrugerorganisation: "Mind the gap – Making the multimodal journey the easy journey", 22. marts 2023.

29 Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Mobilitet og Transport: "Jobs and skills in tourism".

underkvalificering i sektoren er en udfordring, der opstod allerede inden covid-19-pandemien og er vedblevet trods den høje arbejdsløshed i hele EU, hvilket kræver et snarligt fremstød inden for omskoling og opkvalificering for at udvikle fremtidsorienterede færdigheder samt grønne, digitale, ledelsesmæssige, sociale og kulturelle færdigheder, der gør turismesektoren mere modstandsdygtig[30], hvilket er afgørende for dens konkurrenceevne[31]; der henviser til, at der er behov for målrettede foranstaltninger, herunder vedvarende offentlige og private investeringer, sammen med EU-finansieringsinstrumenter, som SMV'er har adgang til, for at forbedre færdighederne og sikre, at turistbranchen forbliver en attraktiv og konkurrencedygtig arbejdsgiver;

U. der henviser til, at kvinder udgør over halvdelen af arbejdsstyrken inden for turisme i EU, men at de fortsat er betydeligt underrepræsenteret i ledende og beslutningstagende roller og overrepræsenteret i lavtlønnet, uformel eller usikker beskæftigelse samt ofte mangler tilstrækkelig jobsikkerhed og social beskyttelse; der henviser til, at sådanne uligheder underminerer kvinders økonomiske indflydelse og hæmmer turistbranchens konkurrenceevne, hvilket understreger behovet for at integrere en stærk ligestillingsdimension i den kommende EU-strategi for bæredygtig turisme;

V. der henviser til, at turisme – selv i den digitale tidsalder – bygger på menneskelig kontakt; der henviser til, at "bløde færdigheder" er afgørende for inkluderende turisme, men at sådanne færdigheder fortsat er hæmmet af underprioritering, underbetaling og utilstrækkelig oplæring, hvilket har direkte indvirkning på kvaliteten af besøgsoplevelsen samt lokalsamfundenes trivsel;

W. der henviser til, at kulturliv, kulturarv og identitet udgør hjørnestenene i EU's bæredygtige og ansvarlige turismeprodukt, og at frivillige og lokalsamfund spiller en afgørende rolle med hensyn til at bevare og promovere den levende kulturarv i hver medlemsstat, herunder bæredygtige kulturelle traditioner og lokale sprog; der henviser til, at beskyttelse, bevarelse og fremme af kulturarv kan fremme interkulturelle forbindelser, forsoning og kulturel sameksistens; der henviser til, at beskyttelse af kulturarven kræver, at besøgsstrømme forvaltes proaktivt, at sårbare steder beskyttes, og at lokalsamfund inddrages i beslutningstagningsprocesserne;

X. der henviser til, at digital innovation, herunder interaktive kortlægningsværktøjer, fordybende teknologier, augmented reality, lokalsamfundsbaserede digitale platforme og "fygitale" (fysisk-

---

30 HOTREC Hospitality Europe, "Labour shortages in the hospitality sector: forward-thinking and practices sharing", september 2022.

31 Silva, S. et al.: "The Value of Skills for a Sustainable Tourism and Hospitality Industry", Tourism Hospitality, udg. nr. 6(1), 23. januar 2025.

digitale) oplevelser, kan forbedre adgangen til lokal kulturarv, støtte SMV'er og give besøgende mulighed for at engagere sig mere i autentiske kulturelle økosystemer såsom bryggeritraditioner og lokalt håndværk;

Y. der henviser til, at initiativer inden for landbrugsturisme og de forskellige "fra jord til bord"-initiativer skaber ægte værdikæder snarere end blot forsyningskæder, hvilket giver de besøgende en uovertruffen oplevelse af autenticitet, samtidig med at økonomien i landdistrikterne styrkes, de lokale producenter støttes, og miljøforvaltningen fremmes; der henviser til, at sådanne initiativer i stigende grad anerkendes som en søjle i udviklingen af kvalitet og bæredygtig turisme i hele EU;

Z. der henviser til, at den europæiske udstillings- og firmaeventbranche, der er anerkendt som globalt førende, er en central del af turistbranchen og en vigtig økonomisk drivkraft, der bidrager til beskæftigelse, regional udvikling, infrastrukturinvesteringer og tværsektoriel vækst;

AA. der henviser til, at EU's miljømærke, en af flere bæredygtighedsstandarder, i øjeblikket kun er i brug inden for turistindkvartering og ikke i hele værdikæden på turistmål, og at selv om miljømærket efterhånden har vundet indpas blandt udbydere af turistindkvartering, er dets markedspenetration samlet set fortsat begrænset; der henviser til, at certificering skal kombineres med gennemførlige forpligtelser, gennemsigtighed i forsyningskæderne og overvågning af miljøpåvirkningen for at undgå grønvaskning;

AB. der henviser til, at en betydelig andel af plastaffaldet fra turist-, hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen ikke er omfattet af anvendelsesområdet for direktivet om engangsplast[32];

AC. der henviser til, at EU's turistbranche bør omstille sig til en cirkulær økonomimodel, som forbedrer ressourceeffektiviteten på områder såsom affalds-, vand-, fødevare-, mobilitets- og energiforvaltning; der henviser til, at denne omstilling kræver vedtagelse af en ansvarlig produktions- og forbrugspraksis, herunder anvendelsen af lokale produkter i hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen samt reduktion af affaldsstrømme, genbrug af ressourcer og beskyttelse af lokale økosystemer; der henviser til, at datadrevne planlægnings-, overvågnings- og forvaltningsværktøjer er afgørende for at støtte dette skift og for at forbedre turistmålenes langsigtede bæredygtighed og modstandsdygtighed;

AD. der henviser til, at anerkendelsen af turisme som et af Europas 14

---

[32] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/904 af 5. juni 2019 om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning (EUT L 155 af 12.6.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/904/oj).

strategiske industrielle økosystemer[33] tydeligt viser nødvendigheden af at bevæge sig væk fra antagelsen om dens iboende modstandsdygtighed[34] i retning af en helhedsorienteret europæisk strategi, der bygger på resolut politisk koordinering, og som afspejler sektorens tværgående karakter samt målrettet og effektiv finansiering;

AE. der henviser til, at Kommissionen har bebudet den kommende offentliggørelse af den første EU-strategi for bæredygtig turisme, hvilket markerer en betydelig mulighed for at etablere en sammenhængende og fremadrettet bæredygtig ramme for sektoren; der henviser til, at dette initiativ bør have til formål at sikre, at den fremtidige vækst er i overensstemmelse med EU's bredere klimamæssige og sociale mål, samtidig med at man undgår at skabe uforholdsmæssigt store administrative eller finansielle byrder for SMV'er; der henviser til, at mens et stærkt europæisk turismevaremærke er et strategisk aktiv, der kan styrke Europas konkurrencefordel ved at fremme bæredygtige tilbud af høj kvalitet og med mange oplevelser, samtidig med at de understøtter styringen af spredning og sæsonudsving;

AF. der henviser til, at det er afgørende at bekræfte, at turismen udgør en vigtig og strategisk økonomisk sektor, der bidrager til at skabe europæisk identitet, og at den ikke bør betragtes som en marginal del af økonomien; der henviser til, at turistbranchens tværgående karakter kræver en solid politisk og administrativ koordinering; der henviser til, at et særskilt generaldirektorat for bæredygtig turisme, der skal have tilstrækkelige ressourcer, kan sikre en integreret institutionel tilgang, forbedre forvaltningen af de eksisterende finansieringsprogrammer og tackle den nuværende fragmenterede europæiske forvaltning i sektoren;

AG. der henviser til, at målrettet EU-finansiering, herunder pilotprojekter og forberedende foranstaltninger samt støtte under programmer såsom programmet for det indre marked, Et Kreativt Europa, Interreg, programmet for et digitalt Europa og Horisont Europa er vigtige med henblik på at give de lokale myndigheder, SMV'er og kulturaktører mulighed for at afprøve innovative modeller inden for kulturturisme, udvikle digitale værktøjer, styrke tematiske netværk og skalere vellykkede initiativer på tværs af regioner; der henviser til, at Parlamentet gentagne gange har opfordret til at indføre en særlig budgetpost for turisme i EU's almindelige budget; der henviser til, at de forestående forhandlinger om den næste flerårige

---

33 Kommissionens meddelelse af 5. maj 2021 med titlen "Ajourføring af den nye industristrategi fra 2020: Opbygning af et stærkere indre marked til fremme af Europas genopretning" (COM(2021)0350),

34 Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, "Building strong and resilient tourism destinations", OECD Tourism Papers, 2025/03, OECD Publishing, Paris, 2025, s. 6-8.

finansielle ramme (FFR) for 2028-2034 frembyder en god anledning til at sikre en dedikeret, langsigtet, stabil finansiering til turismen; der henviser til, at nye lovgivningsforslag om FFR for 2028-2034 vil spille en central rolle med hensyn til at støtte omstillingen til ren energi, den digitale omstilling, færdighedsudvikling, bæredygtighed og den samlede konkurrenceevne i turismeøkosystemet i alle regioner i EU;

Fra isolation til muligheder: øget konnektivitet som katalysator for bæredygtig vækst i regional turisme

1. bekræfter, at konnektivitet er en forudsætning for den frie bevægelighed, som er en af de grundlæggende frihedsrettigheder i EU-traktaterne; understreger, at god konnektivitet er afgørende for at udjævne turismen og udbrede dens fordele til underforsynede områder, lette presset på populære rejsemål med for mange besøgende og understøtte en genoplivning af lokale økonomier; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at anerkende tilgængelig, økonomisk overkommelig og pålidelig konnektivitet som en essentiel tjeneste, der understøtter den frie bevægelighed, eftersom der ikke reelt er nogen fri bevægelighed, hvis man ikke kan bevæge sig rundt; slår til lyd for, at der fastsættes klare, målbare og regelmæssigt opdaterede benchmarks til vurdering af bæredygtige rejsemuligheders tilgængelighed, prisoverkommelighed og kvalitet, herunder fremskridt i retning af uhindret og inklusiv mobilitet for personer med handicap og nedsat mobilitet samt for afsidesliggende områder, regionerne i den yderste periferi, landdistrikter, randområder, tyndt befolkede områder og øområder, herunder med særlig vægt på små øer; understreger, at sådanne benchmarks er væsentlige for at sikre konnektiviteten året rundt, støtte lokalsamfund og SMV'er og sikre den langsigtede modstandsdygtighed i turismeafhængige regioner; understreger endvidere, at disse benchmarks er relevante for at støtte Kommissionen og medlemsstaterne i at prioritere turismerelevante infrastrukturinvesteringer med sigte på at styrke den territoriale samhørighed, fordele turiststrømme og lette presset på populære rejsemål med for mange besøgende;

2. henleder opmærksomheden på den uforholdsmæssigt store indflydelse, som større transportselskaber og digitale platforme har med hensyn til at styre markedstendenser, påvirke forbrugervalg og udsætte et rejsemål og virksomheder i hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen for betydelige strukturelle risici; opfordrer Kommissionen til at undersøge turistbranchens afhængighed af visse dominerende aktører med en stærk markedsposition inden for transport- og turismesektoren, herunder hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen, at vurdere truslerne mod konnektivitet, fair prissætning, rimelige vilkår for alle erhvervsbrugere, arbejdsvilkår, tjenestekontinuitet og rejsemålenes langsigtede modstandsdygtighed, med særligt fokus på de strukturelle risici i

landdistrikter og afsidesliggende områder samt øområder; opfordrer endvidere Kommissionen til som led i undersøgelsen at vurdere tiltag til håndtering af markedskoncentration og urimelig prispersonalisering, styrke gennemsigtigheden, den fair konkurrence og forbrugerbeskyttelsen og øge SMV'ernes og de lokale aktørers konkurrenceevne, herunder gennem passende retlige, lovgivningsmæssige og finansielle foranstaltninger, hvor det er relevant;

3. betragter effektive transportforbindelser som grundlaget for en bæredygtig, konkurrencedygtig og modstandsdygtig turismebranche i EU, der letter presset på populære rejsemål, der har nok eller for mange besøgende i forhold til deres kapacitet, og som samtidig åbner for adgang – og omdirigerer besøgsstrømme – til mindre kendte, nye rejsemål og fordeler de økonomiske fordele mere ligeligt; efterlyser bedre konnektivitet og tilgængelighed, navnlig i afsidesliggende og underforsynede EU-regioner, herunder øer, for at fremme inklusiv vækst gennem bæredygtige rejser, tilskynde til sæsonudjævning og understøtte regional udvikling;

4. bemærker samtidig, at mange nye rejsemål – fra regionerne i den yderste periferi til centrale landområder, bjergsamfund og øområder – kæmper med områdespecifikke konnektivitetsudfordringer, og understreger, at EU's strategi for bæredygtig turisme skal frembringe skræddersyede støttemekanismer, der afspejler de enkelte rejsemåls profiler og sårbarheder, navnlig for at styrke de luft-, sø- og landforbindelser, der understøtter deres konnektivitet; insisterer på, at enhver udvidelse af konnektiviteten skal modsvares af infrastruktur af høj kvalitet og pålidelige tjenester, der gør det muligt for rejsemål at forvalte nye eller diversificerede turiststrømme uden at underminere tilgængeligheden eller prisoverkommeligheden for de fastboende, navnlig i ovennævnte sårbare regioner;

5. opfordrer til at undersøge potentialet for et bredere anvendelsesområde for forpligtelserne til at yde offentlige tjenester, herunder multimodale konfigurationer og grænseoverskridende nattog, til at betjene såvel besøgende som fastboende – navnlig i afsidesliggende områder og regionerne i den yderste periferi samt kystområder og øer – og understreger betydningen af deres rolle med hensyn til at styrke den territoriale og sociale samhørighed;

6. fremhæver den centrale rolle, som det samlede, færdige og udvidede transeuropæiske hovedtransportnet (TEN-T), suppleret med en række bæredygtige transporttjenestemuligheder, spiller, når det gælder om at opnå en mere jævn territorial fordeling af turismen inden for EU, herunder ved at fremme efterspørgsel i lavsæsonen; understreger, at prioritering af grænseoverskridende projekter under Connecting Europe-faciliteten (CEF) har været afgørende for at komme videre med TEN-T, og efterlyser et robust CEF-budget

under den næste FFR med henblik på at understøtte et bæredygtigt, tilgængeligt og sammenkoblet europæisk transportsystem, som er af lige stor betydning for turismen i alle EU's regioner;

7. glæder sig over de muligheder, som lovgivningsforslagene i FFR for 2028-2034 giver for at styrke EU's støtte til bæredygtig, konkurrencedygtig og modstandsdygtig turisme; fremhæver navnlig bestemmelserne i den foreslåede forordning om nationale og regionale partnerskabsplaner[35], som anerkender bæredygtige turisttjenester som et specifikt mål og brugbare muligheder for investeringer i den digitale omstilling, tilgange til cirkulær økonomi, bæredygtig mobilitet, opkvalificering af færdigheder og af arbejdsstyrken, diversificering af turisme samt klimatilpasning og destinationsudvikling; anerkender, at den foreslåede forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne[36] giver mulighed for at støtte bæredygtig turisme gennem omstillingen til ren energi, industriel dekarbonisering og foranstaltninger til fremme af SMV'ers konkurrenceevne; noterer sig imidlertid, at heller ikke det nye FFR-forslag omfatter et EU-program og en selvstændig budgetpost for bæredygtig turisme, og bemærker, at der fortsat hersker uklarhed om tilgængeligheden af EU-midler til udvikling af sekundære og kapillære transportnet, som er nødvendige for at støtte en bæredygtig udvikling af turistbranchen, diversificere turiststrømmene og give bedre adgang til afsidesliggende områder, randområder, regionerne i den yderste periferi og øområder; insisterer på, at den næste FFR hverken bør marginalisere et betydeligt antal regioner eller mindske finansieringen af projekter, der er integreret i det globale netværk, for at undgå territoriale forskelle og bevare EU's sociale og territoriale samhørighed; er bekymret over, at regionerne i den yderste periferi står over for mindsket medfinansiering på trods af deres ekstremt afsides beliggenhed fra kontinentet og tilsvarende behov for sikker konnektivitet og bæredygtige investeringer; gentager endvidere, at EU's øer og regionerne i den yderste periferi, som står over for et stærkere konkurrencepres fra regioner uden for EU, er afgørende for EU's regionale turismeøkonomi og bør modtage tilstrækkelig finansiering fra CEF og andre fonde for at forbedre konnektivitetsinfrastrukturen, tiltrække besøgende og sikre, at deres vækst bliver stadig mere bæredygtig, og at de fortsat er konkurrencedygtige;

8. bekræfter på ny, at øremærkede EU-midler til bæredygtig turisme

---

35 Kommissionens forslag af 16. juli 2025 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955 og forordning (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025)0565)).

36 COM(2025)0555.

kan give betydelige gevinster ved at øge sektorens modstandsdygtighed, fremskynde dens grønne og dens digitale omstilling i overensstemmelse med EU's politiske prioriteter og skabe bæredygtig, afbalanceret og inklusiv vækst i og langsigtet konkurrenceevne for alle europæiske rejsemål, bl.a. i form af styrket territorial og social samhørighed i randområder, regionerne i den yderste periferi og øområder; understreger, at oprettelsen af en sådan budgetpost er afgørende for at sikre en effektiv gennemførelse af EU's kommende strategi for bæredygtig turisme; opfordrer i mellemtiden til, at vejledningen om EU-finansiering af turisme opdateres og revideres med øje for den næste FFR;

9. opfordrer til, at man i EU's strategi for bæredygtig turisme og i den næste FFR prioriterer og fastlægger klare finansieringsmekanismer til støtte for omstillingen til bæredygtige turismemodeller i regioner, der er berørt af sæsonudsving, klimaændringer, demografisk belastning, permanent eller intenst besøgspres, mindsket tiltrækningskraft, høj sektorspecialisering og forringelse af aktiver, samt på små, mellemstore og nye rejsemål med stort potentiale for at tage imod besøgende; understreger, at en sådan finansiering bør støtte pilotprojekter, kapacitetsopbygning og strukturel omstilling, prioritering af bæredygtig infrastruktur, ren konnektivitet, territorial diversificering samt uddannelsesprogrammer, der styrker lokale talenter og hjælper arbejdstagere med at tilpasse sig nye færdigheder og markedsbehov;

10. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at lægge alle kræfter i at integrere bæredygtig turismemobilitet i EU's transportpolitik, bl.a. ved at investere i transportforbindelser på den sidste kilometer – herunder offentlig transport og aktiv mobilitet samt bæredygtige og økonomisk overkommelige mobilitetsløsninger i byerne – til gavn for såvel besøgende som fastboende; opfordrer Kommissionen til at yde målrettet støtte til anvendelse af lav- og nulemissionskøretøjer inden for turisme, eksempelvis gennem incitamenter til leasing af e-køretøjer og opladningsinfrastruktur – navnlig i øområder, landdistrikter, bjergområder og regionerne i den yderste periferi, for at fremme bæredygtig mobilitet og reducere de tilrejsendes miljøaftryk; opfordrer Kommissionen til at intensivere promoveringen af EU's eksisterende turismeplatform og gøre det lettere for rejsemål at udveksle vellykkede modeller for styring af turisttilstrømning samt bedste praksis;

11. minder om, at tempoet i denne omstilling afhænger af en passende opladningsinfrastruktur på rejsemålsniveau, herunder muligheder for hurtigopladning, som er i stand til at opfylde behovene for erhvervs- og driftstransport og passagerbefordring, og understreger, at målrettet økonomisk støtte fra EU, understøttet af klare benchmarks, er afgørende for at opskalere nulemissionsenergikilder i hele turismeøkosystemet og sikre, at dekarbonisering af mobilitet bidrager til opnåelsen af klimamål og fremmer en bæredygtig

destinationsudvikling; understreger endvidere behovet for at sikre passende logistikinfrastruktur og intermodale forbindelser for at støtte turistbranchens forsyningskæder og lokale økonomiske økosystemer;

12. efterlyser større økonomisk støtte fra EU til at styrke offentlige transporttjenester, så de kan blive mere multimodale, tilgængelige, pålidelige, fleksible og bedre tilpasset de territoriale forhold, især i øområder og afsidesliggende områder; understreger, at sådanne tjenester bør sikre tilstrækkelig adgang for de fastboende og samtidig øge konnektiviteten i lokalsamfundet, styrke den sociale inklusion og gøre turistmålene mere tilgængelige; foreslår, at Kommissionen, hvis de eksisterende foranstaltninger viser sig at være utilstrækkelige til at afhjælpe vedvarende strukturelle ulemper, bør foreslå andre værktøjer til at opveje de strukturelle ulemper, som borgere og virksomheder i randområder, på øer og i øområder og regionerne i den yderste periferi oplever, og til at sikre lige adgang og opretholde disse regioners langsigtede levedygtighed og samhørighed;

13. anerkender cykelturisme som en strategisk europæisk sektor som afspejlet i den europæiske erklæring om cykling, hvor EU har en global førerposition; understreger betydningen af initiativer såsom EuroVelo – det europæiske netværk af langdistancecykelruter – når det gælder om at fremme turisme med fokus på selve rejseoplevelsen; efterlyser incitamenter og investeringer, der kan fremme disse initiativer og forstærke deres betydelige økonomiske fordele i alle regioner, herunder landdistrikter, randområder og grænseoverskridende områder; understreger, at sådanne initiativer fremmer bæredygtige mobilitetsmuligheder, styrker lokalsamfundene og SMV'erne og øger den sociale og geografiske inklusion; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til fortsat at støtte udviklingen og udvidelsen af europæiske langdistancecykelruter for turister, opgraderingen af cykelinfrastrukturen og forbedringen af trafiksikkerheden for cyklister, herunder gennem særlige finansieringsinstrumenter og et tæt samarbejde med de regionale og lokale myndigheder;

14. fremhæver den afgørende rolle, som maritime forbindelser spiller i ø- og kystområder og randområder, hvor de udgør væsentlige tjenester for både fastboende og turister; understreger vigtigheden af forpligtelser til at yde offentlige tjenester, moderne flåder og intelligent tidsplanlægning, der skaber balance mellem lokale mobilitetsbehov og turiststrømme og hjælper med at reducere sæsonbestemte pres; opfordrer EU til fortsat at støtte bæredygtige transportmuligheder såsom færger, der sejler på kulstofneutrale brændstoffer og batterier, og elektriske og hybride færger med teknologier til strømforsyning fra land, suppleret med foranstaltninger til fremme af hybridelektriske fly, med prioritering af øer og regionerne i den yderste periferi og randområder, med

forbehold af dokumenteret teknologisk og økonomisk levedygtighed og understøttet af forholdsmæssige foranstaltninger for erhvervsdrivende og områder, der er stærkt afhængige af luft- og søforbindelser;

15. opfordrer indtrængende Kommissionen til at følge op på den undersøgelse af fordele og ulemper ved en eventuel gensidig anerkendelse af sejlerbeviser til udbydere af fritidssejlads ved at foreslå en lovgivningsmæssig foranstaltning, der letter mobiliteten for de ca. 48 millioner europæiske sejlere og støtter udviklingen af sejlsportsturisme og den blå økonomi;

16. understreger, at turisme på og ved indre vandveje samt aktiviteter ved vandet såsom cykling, gang, gastronomi og kulturelle attraktioner giver besøgende mulighed for at opdage den lokale kulturarv og de lokale landskaber på en miljøvenlig måde; opfordrer derfor til, at man investerer mere i Europas floder og kanaler for at beskytte biodiversiteten og styrke vandsystemets modstandsdygtighed, og bemærker deres betydelige potentiale for bæredygtig turisme og for en mere afbalanceret fordeling af turiststrømme på tværs af regioner;

17. anerkender jernbanetransport som en hjørnesten for bæredygtig turisme og som et realistisk alternativ til mere forurenende transportformer; efterlyser øgede investeringer i hele EU's jernbaneinfrastruktur – navnlig grænseoverskridende strækninger og strækninger, der er afgørende for international konnektivitet – sammen med øget støtte til sekundære og kapillære net for at sikre tilgængeligheden i afsidesliggende områder og randområder; minder om, at jernbaner kan udvikles på øer som en bæredygtig transportform og som et middel til at sikre multimodal konnektivitet, der støtter både grænseoverskridende projekter og jernbaneinitiativer i øområder;

18. bekræfter på ny behovet for at gøre intermodalitet til en strategisk prioritet ved at fremme direkte forbindelser mellem lufthavne, jernbanestationer og havne samt anerkende, at jernbaneforbindelser og intermodale terminaler er lige vigtige for at levere varer og tjenesteydelser, der også understøtter turistmål; opfordrer desuden til at gøre udstedelsen af togbilletter enklere for at forbedre rejsefleksibiliteten samt gøre jernbanesektoren mere attraktiv og efterlyser en hurtig udrulning af et gnidningsløst integreret billetsystem, der omfatter jernbane-, luft- og søfartstjenester, tydeligere passageroplysninger og metoder til lettere bestilling af grænseoverskridende rejser;

19. bifalder visionen om et højhastighedsjernbanenet, som skal fremme effektive jernbaneforbindelser mellem de europæiske byer som et alternativ til kortdistanceflyvninger og samtidig udvikle turismen i randområderne uden for de traditionelt populære rejsemål;

bemærker imidlertid, at det stadig er nødvendigt at afhjælpe forskellige tekniske hindringer såsom dem, der vedrører forskellen mellem visse nationale/regionale sporvidder og den europæiske standardsporvidde; betragter desuden nattog som et vigtigt aktiv for at diversificere turismen, muliggøre udvikling af underforsynede turistmål og fremme mere bæredygtige former for turisme såsom turisme i landdistrikter, kulturel turisme og økoturisme;

20. minder om den voksende betydning af togturisme, med historiske tog og veterantog, som en innovativ vej til at fremme bæredygtige rejser og berige kulturelle oplevelser på lokalt og regionalt plan, samtidig med at kultur- og naturarven beskyttes; understreger, at restaurering og turismeorienteret genanvendelse af nedlagte eller underudnyttede traditionelle jernbanestrækninger og rullende materiel kan bidrage til at puste nyt liv i turistmål, bevarelse af naturlandskaber og lokale miljøer samt skabelse af nye turismemuligheder og samtidig forbedre de besøgendes oplevelser og støtte beskyttelsen og den bæredygtige udvikling af lokale og regionale områder; opfordrer til at stille EU-midler til rådighed til at genoprette, omdanne og opgradere det rullende materiel og den transportinfrastruktur – herunder jernbaner, veje og cykelstier – der betjener turistmål, med henblik på at støtte historiske, kulturelle og bæredygtige ruter;

21. anerkender, at både transport og turisme i høj grad påvirker energibehovet på turistmålene i EU; opfordrer til, at turisme og alle transportformer – jernbane-, vej-, sø- og flytransport – medtages i EU's fremtidige energipolitik og -tiltag for at støtte rejsemål i deres omstilling til bæredygtighed og imødekomme deres specifikke infrastrukturbehov; opfordrer Kommissionen til at øge støtten til turistbranchens energiinfrastruktur og opfordrer medlemsstaterne til at inkorporere branchens energibehov i deres nationale energi- og klimaplaner;

22. glæder sig over investeringsplanen for bæredygtig transport, og forventer, at den vil anspore til investeringer i bæredygtige brændstoffer inden for luftfart og transport ad vandvejen, herunder den eksisterende flåde af fritidsbåde, som er sektorer, hvor det er vanskeligt at nedbringe emissionerne; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at vejen til nettonulemission, og navnlig overgangen til bæredygtige brændstoffer, ikke kommer til at medføre skjulte omkostninger, overdrevent bureaukrati, urimelige flyafgifter, der giver højere billetpriser for turister, fastboende og SMV'er, eller kommer til at pålægge regionerne i den yderste periferi, øer og afsidesliggende områder uforholdsmæssigt store driftsomkostninger eller infrastrukturbyrder; advarer om at indføre nye skatteforanstaltninger såsom en brændstofafgift, der kan være til skade for turistbranchens konnektivitet, prisoverkommelighed og konkurrenceevne;

23. fremhæver det faktum, at turistmiljøafgifter (miljøorienterede skattesystemer) kan skabe håndgribelige resultater for lokalsamfundene ved at finansiere projekter, der støtter indbyggerne og miljøet; bemærker, at en række byer og regioner allerede har indført sådanne miljøafgifter med positive resultater, hvilket bør analyseres og muligvis anvendes som eksempler på bedste praksis; opfordrer Kommissionen til at medtage disse eksempler i sin kommende strategi for bæredygtig turisme, som vil give medlemsstater og regioner yderligere vejledning med henblik på at støtte investeringer i bæredygtig turisme og bidrage til en afbalanceret territorial udvikling og fælles velstand;

24. anerkender krydstogtbranchen som en vigtig europæisk sektor, der understøtter værftsindustrien, inden for hvilken EU fortsat er verdensførende, men erkender samtidig, at der er problemer med bæredygtigheden på visse rejsemål; opfordrer til incitamentsordninger og investeringer for at udvide tilgængeligheden af bæredygtig strømforsyning fra land og fremme overnatning eller længere ophold i havne, navnlig i større krydstogthavne; tilskynder til løbende dialog med sektoren for at sikre, at anløb i havne og længerevarende ophold kan bidrage til lokal værdiskabelse, bæredygtig mobilitet og mindre trængsel; understreger behovet for at tilskynde til en bæredygtig forvaltning af krydstogtaktivitet og -trafik for at sikre, at økonomiske fordele afbalanceres med den miljømæssige integritet på rejsemålene og øget social trivsel i lokalsamfundene;

25. mener, at en forbedret destinationsudvikling i denne henseende bør tage alle skibes anløb i havne i betragtning; understreger desuden behovet for en afbalanceret og forholdsmæssig fordeling af planlagte ankomster gennem kajpladsfordelingssystemer for at reducere presset på rejsemålene på dage med spidsbelastning og maksimere de lokale økonomiske fordele og samtidig minimere miljøpåvirkningen på rejsemålene; fremhæver endvidere behovet for at udvikle en metode til beregning af turismeintensiteten på rejsemål, der besøges af krydstogtgæster; understreger i den forbindelse destinationsudviklingsorganisationernes (DMO'ernes) afgørende rolle i samarbejde med de lokale myndigheder og interessenter med hensyn til at styre besøgsstrømmene og sikre, at krydstogtturisme bidrager til en bæredygtig lokal udvikling; anbefaler, at Kommissionen indsamler eksempler på god praksis, der kan tjene som modeller for andre sektorer i hele EU, med udgangspunkt i initiativer såsom Kommissionens rapport fra 2023 med titlen "Good practices for sustainable cruise tourism", med henblik på at gøre denne turisme mere bæredygtig og konkurrencedygtig;

26. understreger, at der er behov for solide passagerrettigheder, som er mulige at håndhæve, på tværs af alle transportformer, herunder komplekse multimodale rejser, for at fastholde Europas

konkurrencefordel inden for den globale turisme og samtidig understøtte innovation, konkurrenceevne og investeringer i transportsektoren; noterer sig, at rejsende har stadig højere forventninger til driftssikkerhed, gennemsigtighed og beskyttelse under en rejseafbrydelse og rejseforsinkelse, især når deres rejse omfatter flere forskellige transportformer eller -selskaber; understreger i den forbindelse behovet for at udvikle en EU-strategi for effektiv turisttransport, der reducerer ventetider, overlappende procedurer og administrative hindringer, samt fremskynde interoperabiliteten mellem billetter og rejsedokumenter og øge effektiviteten af grænsekontrol; påpeger, at det er afgørende at sikre solide passagerrettigheder for rejsende med handicap og rejsende med nedsat mobilitet, først og fremmest for at styrke inklusivitet og social lighed, men også for at styrke Europas position som udbyder af tilgængelige turisme- og transporttjenester af høj kvalitet og for yderligere at skærpe den europæiske turismes konkurrenceevne;

Medindflydelse til Europas rejsemål for at fremme lokal ekspertise

27. advarer om, at ubalanceret turisme risikerer at belaste rejsemål, skade lokalsamfund og fastboende og udhule Europas miljømæssige og kulturelle tiltrækningskraft; understreger derimod, at turisme, når den er velplanlagt, har enorm værdi og potentiale til at skabe inklusive fordele, styrke den sociale samhørighed, beskytte kulturarven og skabe beskæftigelse af høj kvalitet; gentager, at turisme som en integreret del af EU's industristrategi kræver effektiv styring, herunder på rejsemålene, og koordinerede politiske tiltag for at fordele efterspørgslen mellem etablerede rejsemål og nye rejsemål strategisk; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe tiltag, f.eks. ved at fremme efterspørgsel i lavsæsonen; opfordrer medlemsstaterne til at fremme diversificering og promovere rejsemål og aktiviteter med færre besøgende og understreger, at indsatsen bør understøttes af datadrevne planlægnings- og oplysningsinitiativer for at bevare Europas status som et af de mest foretrukne rejsemål i verden;

28. er overbevist om, at sektoren for at kunne navigere modstandsdygtigt i forskellige udfordringer er nødt til at have en klar strategi, veldefinerede mål samt deltagelsesbaseret, evidensbaseret politikudformning og lovgivning; glæder sig i den sammenhæng over Kommissionens skridt til at udvikle den første EU-strategi for bæredygtig turisme og anerkender dens potentiale til at give medlemsstaterne, regionerne og interessenter i branchen en omfattende ramme for at udforme en mere bæredygtig, innovativ, afbalanceret og inklusiv turismemodel; mener, at strategien bør omdefinere turismens rolle til ikke kun at omfatte dens umiddelbare økonomiske virkninger, men anerkende dens bidrag til fælles velstand, social samhørighed og afbalanceret regional udvikling; opfordrer til, at der sideløbende med denne strategi udarbejdes en gennemførelsesplan, der vurderer behovene og de forskellige

konnektivitetsniveauer i hver turistregion og hvert turistmål og prioriterer turismeinfrastruktur på sårbare rejsemål; understreger, at denne plan bør understøttes af et passende finansieringsprogram, en klar tidsplan og en robust evalueringsproces for at sikre en sammenhængende og retfærdig omstilling for Europa;

29. understreger, at Europa for at lykkes i et stadig mere konkurrencepræget globalt rejselandskab har brug for stærkere koordinering og investeringer på EU-plan for at øge sin internationale synlighed; opfordrer til, at der inden for rammerne af EU-strategien for bæredygtig turisme udvikles en sammenhængende "Destination Europa"-ramme, der supplerer nationale og regionale strategier, styrker Europas globale tiltrækningskraft og giver et konsekvent indtryk af kontinentet som værende af høj kvalitet, samtidig med at lokal ekspertise hyldes, og Europas omstilling til at blive et globalt rejsemål i 2030 understøttes;

30. opfordrer til, at der i Kommissionen oprettes et særskilt generaldirektorat for bæredygtig turisme;

31. understreger, at sektorens tværgående karakter skal afspejles på passende vis på tværs af alle relevante EU-politikker ved at tilpasse lovgivningen inden for transport, miljø, regional udvikling, ud

32. fremhæver betydningen af strukturerede flerniveauforvaltningsmodeller, der systematisk inddrager lokale og regionale myndigheder, DMO'er og private interessenter og sikrer sammenhængende og inklusive turismestrategier; understreger DMO'ernes strategiske fordel med hensyn til at udnytte deres lokale tilstedeværelse til at opnå større rækkevidde og opbygge partnerskaber med alle relevante interessenter i turismens økosystem, herunder SMV'er; fremhæver, at mange små rejsemål og rejsemål i landdistrikterne mangler den administrative og analytiske kapacitet til at udforme og gennemføre strategier for bæredygtig turisme og kan drage fordel af målrettet EU-støtte til at styrke deres destinationsudviklingskapacitet; opfordrer endvidere medlemsstaterne til at styrke DMO'ernes rolle gennem økonomisk støtte, teknisk kapacitet, koordinering af deres aktiviteter og opkvalificering af de arbejdstagere, det kræver at styre destinationsudviklingen effektivt;

33. påpeger, at strukturerede modeller for flerniveaustyring af turisme bør styrkes gennem udvikling og regelmæssig opdatering af destinationsudviklingsplaner, koordineret af DMO'er i samarbejde med regionale og lokale offentlige myndigheder, interessenter i turistbranchen samt lokalbefolkningen for at sikre sammenhængende og inklusive tilgange og give DMO'er mulighed for at koordinere og markedsføre diversificerede lokale turismeprodukter; understreger, at destinationsudviklingsplaner bør være baseret på klare bæredygtighedsindikatorer og, hvor det er

relevant, på gennemførelse af kapacitetsvurderinger med henblik på at sikre evidensbaseret planlægning og langsigtet konkurrenceevne;

34. bemærker, at vedtagelse af et bredere regionalt perspektiv på turisme kan skabe bedre sammenhæng inden for transport- og turismeplanlægning, mindske politisk fragmentering og fremme større lighed, integration og samarbejde mellem områder med forskellige niveauer af turismeintensitet; fremhæver de lokale og regionale myndigheders centrale rolle, når det gælder om at udforme bæredygtige turismestrategier, udvikle tematiske kulturelle ruter, styrke den lokale identitet, beskytte den kulturelle og immaterielle arv og støtte lokalsamfundsledede turismeinitiativer; understreger samtidig betydningen af at integrere turisme med regionale strategier for genindustrialisering og intelligent specialisering og sikre, at turisme understøtter og supplerer et diversificeret produktionsgrundlag i stedet for at erstatte det;

35. fremhæver den særlige sårbarhed på turistintensive rejsemål, hvor fastboende fortrænges, infrastrukturen overbelastes, miljøet påvirkes i stigende grad, og den lokale kultur og kulturarv trues stadig mere; tilskynder til at gøre mindre besøgte regioner mere synlige og udvikle regionale turistknudepunkter baseret på kulturarv, gastronomi, natur og lokale kulturelle aktiviteter med henblik på at øge den lokale ekspertise og fremme en bæredygtig vækstmodel, der rummer andre tilbud end de sol- og strandtilbud, som der findes nok af; opfordrer endvidere indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at finansiere initiativer, der er rettet mod at puste nyt liv i historiske landsbyer og fremme traditionelle lokale produkter, herunder udvikling af grønne ruter og andre naturruter samt oprettelse af et mærke til anerkendelse af områder, der tilbyder enestående turisme i landdistrikter og naturbaseret turisme, i lighed med ordningen med "blå flag", der anvendes for strande;

36. bemærker, at rejser over korte afstande og lav- og nulemissionsrejser øger den regionale samhørighed ved at bevare værdien af lokal turisme og styrke SMV-drevet, lokalsamfundsbaseret turisme i indlands- og landbrugsområder; understreger, at turisme i nærområdet er med til at lette presset på rejsemål med for mange besøgende og opretholde økonomisk aktivitet året rundt, stabilt arbejdsudbud og demografisk modstandsdygtighed i tyndt befolkede regioner; understreger behovet for at styrke korte turismekredsløb, der forbinder besøgende med mikroproducenter såsom mikrobryggerier, mindre vinproducenter, håndværkere, kunsthåndværkere og kulturforeninger; efterlyser i den forbindelse oprettelsen og anerkendelse på EU-plan af tematiske lokale netværk for at fremme den lokale og regionale arv og styrke kulturturisme og regenerativ turisme; gør opmærksom på den rolle, som interaktive digitale værktøjer og tematiske digitale platforme, tematiske interaktive kort

og arrangementskalendere spiller, når det kommer til at øge synligheden og fremhæve lokal ekspertise;

37. understreger den positive rolle, som samhørigheds- og udviklingsfondene spiller for investeringer i turisme, kultur og landbrugsfødevarer; bemærker, at regioner, der benytter disse fonde, bør støttes i at indføre turismestrategier, som integrerer planlægning og gennemførelse; opfordrer til at yde øget EU-støtte til landbrugsturisme og de forskellige "fra jord til bord"-initiativer, der skaber ægte værdikæder og autentiske turistoplevelser; understreger, at disse modeller styrker økonomien i landdistrikterne, støtter de lokale producenter, diversificerer turismetilbuddene og bidrager til en bæredygtig turisme af høj kvalitet i hele EU;

38. anerkender, at sportsturisme, aktiv turisme og outdoorturisme har potentiale til at bidrage til regional udvikling, fremme en sund livsstil og afbøde sæsonudsving, og efterlyser en mere systematisk integration af sportsinfrastruktur i turismestrategierne; fremhæver samtidig de muligheder, som sundheds- og spaturisme og medicinsk turisme giver, navnlig i aldrende samfund, og opfordrer til udvikling af kvalitetsstandarder og grænseoverskridende samarbejde inden for denne voksende sektor; understreger i den sammenhæng behovet for at øge bevidstheden om inklusion og tilgængelighed inden for turisme, forbedre rækkevidden og synligheden af tilgængelige tjenester og udvikle turismetilbud, der gavner både fastboende og besøgende, navnlig ældre og personer med handicap;

39. gentager, at hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen udgør en central søjle i Europas turismeøkosystem og kulturelle struktur, med rødder i tætte forbindelser med lokale SMV'er, kulturinstitutioner og regionale arbejdsmarkeder, og fremhæver den afgørende rolle, som Europas restauranter, caféer og barer – hovedsagelig mikrovirksomheder og familievirksomheder – spiller med hensyn til at skabe beskæftigelse på alle kvalifikationsniveauer og bevare den lokale identitet og kulturarv; efterlyser politikker, der støtter virksomheder i hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen i at tilbyde gæsteoplevelser af høj kvalitet, styrke den kulturelle dynamik, forbedre kvaliteten af job i sektoren og skabe bæredygtig, langsigtet værdi for europæiske rejsemål;

40. bifalder forordningen om korttidsudlejning af indkvartering[37], der fra 20. maj 2026 vil gælde i alle medlemsstater, som er et positivt skridt i retning af en mere effektiv destinationsudvikling; udtrykker imidlertid bekymring over den uregulerede vækst i korttidsudlejning og dens indvirkning på boligsituationen, navnlig økonomisk

---

[37] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1028 af 11. april 2024 om indsamling og videregivelse af data i forbindelse med korttidsudlejning af indkvartering og om ændring af forordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1028, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1028/oj).

overkommelige boliger for lokale beboere og vigtige arbejdstagere, samt på den sociale samhørighed, herunder fortrængning af fastboende og grupper i lokalsamfundet væk fra deres mangeårige plads i det lokale liv og den lokale forvaltning, og på tjenester i byerne samt væsentlige tjenester, med direkte indvirkning på lokalbefolkningens liv; minder om, at Den Europæiske Unions Domstols dom i de forenede sager C-724/18 og C-727/18[38] fastslog, at reguleringen af korttidsudlejning på nationalt, regionalt eller lokalt plan kan begrundes i et legitimt alment hensyn, forudsat at de vedtagne foranstaltninger er nødvendige, tilstrækkelige og forholdsmæssige; opfordrer derfor Kommissionen til snarest at foreslå lovgivning med henblik på at etablere en sammenhængende, datadrevet og bæredygtig EU-ramme for korttidsudlejning, som definerer standarder for levering af tjenester og klare kategorier af udlejningsudbydere og giver medlemsstaterne, herunder regionale og lokale myndigheder, mulighed for at træffe forholdsmæssige og evidensbaserede foranstaltninger såsom et loft over antallet af nætter, godkendelsesordninger, udligning og byplanmæssig zoneinddeling, samtidig med at man minder om, at boligpolitikken fortsat primært henhører under medlemsstaternes kompetence;

41. gentager, at turisme bør betragtes som en strategisk mulighed baseret på en bæredygtig sameksistens mellem besøgende og fastboende; mener, at korttidsudlejning baseret på den oprindelige præmis med en personlig forbindelse mellem vært og gæst kan styrke det lokale engagement i turisme og muliggøre mere autentiske oplevelser; bemærker, at tilladelse til at anvende boliger til turisme kan give familier ekstra indkomst og bidrage til at finansiere energieffektive renoveringer; fremhæver imidlertid, at det, der begyndte som en model for den kollaborative økonomi, efterhånden har udviklet sig til en stadig mere kommercialiseret branche, som nu i overvejende grad er domineret af kommercielle udlejningsudbydere, som forvalter flere forskellige udlejningsejendomme og ofte driver virksomhed uden forpligtelser svarende til dem, der gælder for traditionelle udbydere af indkvartering; efterlyser en klar sondring mellem kommercielle og ikkekommercielle korttidsudlejninger; understreger, at alle lovgivningsmæssige foranstaltninger bør være forholdsmæssige, tilpasset de lokale forhold og bør tage hensyn til lokale turismeøkonomier og -samfund, samtidig med at de giver medlemsstaterne, regionerne og de lokale myndigheder fleksibilitet til at udforme og gennemføre foranstaltninger, der er tilpasset deres specifikke lokale forhold og boligmarkeder;

42. betoner behovet for robuste håndhævelsesmekanismer for at sikre,

---

[38] Domstolens dom (Store Afdeling) af 22. september 2020, Cali Apartments SCI og HX mod Procureur général près la cour d'appel de Paris og Ville de Paris, forenede sager C-724/18 og C-727/18, ECLI:EU:C:2020:743.

at kun korttidsudlejning, som opfylder kravene, opføres på digitale platforme, med tanke på platformenes centrale rolle på markedet for korttidsudlejning, og at tilfælde af korttidsudlejning, som af myndighederne er blevet påvist som ulovlig, straks bør fjernes; understreger endvidere, at det er afgørende med klare due diligence-forpligtelser for platforme, herunder verificering af registreringsnumre, understøttet af styrkede kontrolmekanismer for at forhindre svigagtige eller ugyldige registreringer, og af effektive mekanismer for anmeldelse, handling og fjernelse for at sikre, at ugyldige annoncer for korttidsudlejning fjernes hurtigt; understreger, at en ny lovramme også bør indeholde robuste mekanismer til støtte for håndhævelsen og overholdelsen af nationale eller lokale regler, der har til formål at forvalte udbuddet af korttidsudlejning, herunder effektiv gennemførelse af et loft over antallet af nætter eller andre foranstaltninger såsom krav om støjdæmpning;

43. påpeger i den forbindelse, at det turismerelaterede markedspres på turistmål med bestemte strukturelle og geografiske begrænsninger, såsom øer, regionerne i den yderste periferi og visse kystområder, sammen med et utilstrækkeligt antal økonomisk overkommelige og offentlige boliger forværrer boligkrisen; efterlyser samhørighedspolitiske foranstaltninger, der er tilpasset disse særlige forhold, i overensstemmelse med artikel 174 og 349 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde;

44. anerkender EU-miljømærkets nuværende begrænsninger; anerkender behovet for en samlet tilgang til bæredygtighedsmærkning i den europæiske turistbranche, som gør det muligt at skabe en fælles, gennemsigtig ramme, der fremmer bæredygtig udvikling, peerlæring og kapacitetsopbygning, skaber større forbrugertillid samt gør de europæiske turistvirksomheder og rejsemål mere konkurrencedygtige, effektive og synlige globalt og derved gør Europa til et benchmark for bæredygtig turisme på verdensplan; understreger, at harmonisering ikke er ensbetydende med at anvende et enkelt certifikat, men snarere en fælles metode til gennemgang og fastlæggelse af klare standarder eller kriterier; understreger betydningen af akkrediteret, uafhængig tredjepartscertificering for at sikre, at bæredygtighedsanprisninger er underbyggede i overensstemmelse med EU's lovgivningsmæssige ramme, herunder direktivet om styrkelse af forbrugernes rolle[39]; opfordrer på det kraftigste til, at miljømærkets anvendelsesområde udvides til at omfatte endnu flere segmenter i turistbranchens

---

39 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/825 af 28. februar 2024 om ændring af direktiv 2005/29/EF og 2011/83/EU for så vidt angår styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis og gennem bedre oplysning (EUT L, 2024/825, 6.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/825/oj).

værdikæde, heriblandt krydstogtselskaber, rejsearrangører, MICE-tjenester (møde-, incitaments-, konference- og udstillingstjenester), seværdigheder, føde- og drikkevaretjenester, rejsemål og lokalsamfundsvenlig turisme, hvor lokale beboere deltager, for at støtte en bæredygtig omstilling baseret på grundige konsekvensanalyser og høring af interessenter; understreger samtidig, at et EU-dækkende bæredygtighedsmærke fortsat bør være frivilligt, forholdsmæssigt, omkostningseffektivt, enkelt at ansøge om for SMV'er samt understøttet af uddannelse og økonomiske incitamenter for at forhindre unødige administrative byrder for små turistvirksomheder;

45. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte turismens omstilling til en cirkulær økonomisk model ved at fremme tiltag, der forbedrer vand-, energi- og affaldshåndteringseffektiviteten, begrænser overforbrug, forebygger forringelse af levesteder, beskytter biodiversiteten og minimerer turismens miljøaftryk på rejsemål, vejledt af datadrevet beslutningstagning; opfordrer sideløbende hermed Kommissionen til at øge støtten til innovation for at mindske madspild og afspejle dette i de relevante programmer; opfordrer endvidere indtrængende til fremme af korte forsyningskæder inden for hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen ved at lette markedsadgangen for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, herunder små landbrug og håndværkere;

46. anerkender, at turistbranchen tager betydelige skridt til at mindske sit miljøaftryk, herunder udfasning af engangsvandflasker, forbedring af energieffektive belysnings- og vandbesparende systemer, forlængelse af møblers levetid gennem reparation og genbrug samt reduktion af madspild, med en solid lovramme, som er blevet skabt gennem den nyligt vedtagne EU-lovgivning såsom direktivet om engangsplast og forordningen om emballage og emballageaffald[40], som stadig er ved at blive gennemført; opfordrer Kommissionen til at foretage en undersøgelse for at afdække og vurdere manglerne i direktivet om engangsplast i forbindelse med aktiviteter inden for turisme og hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen samt foreslå foranstaltninger, der kan afhjælpe disse mangler, herunder ved at støtte og tilskynde branchen til at gennemføre direktivet med henblik på, hvor det er muligt, at udfase engangsplast inden for turistbranchen og hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen i EU baseret på en realistisk tidsramme for denne omstilling og understøttet af en konsekvensanalyse, videnskabelige data og høring af interessenter, idet man sikrer, at

---

40 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/40 af 19. december 2024 om emballage og emballageaffald, om ændring af forordning (EU) 2019/1020 og direktiv (EU) 2019/904 og om ophævelse af direktiv 94/62/EF (EUT L, 2025/40, 22.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj).

små erhvervsdrivende ikke pålægges uforholdsmæssigt store omkostninger;

47. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at overgå fra reaktiv til proaktiv forvaltning af turismeudvikling, understøttet af øget datadeling, og til at indsamle, analysere og anvende data til destinationsudvikling, idet det understreges, at denne omstilling også vil gøre det muligt at sikre bæredygtig turismevirksomhed af høj kvalitet; påpeger, at koordineret dataudveksling på alle niveauer muliggør realtidsovervågning og intelligente prognoser, som sætter rejsemålene i stand til at forvalte besøgsstrømme til kultur- og naturattraktioner, modvirke overbelægning, forvalte ressourcerne, støtte bestræbelserne på at mindske sæsonudsving og tilpasse sig forandringer på fleksibel vis; fremhæver, at den hurtige udvikling af generativ AI risikerer at gavne store og teknologisk sofistikerede aktører på turistmarkedet, forværre de eksisterende uligheder og efterlade mange rejsemål og SMV'er i stikken, hvis ikke støtten og kapacitetsopbygningen øges i samme tempo; opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at yde målrettet finansiering og vejledning om finansielle instrumenter til SMV'er for at fremme anvendelsen af data, digitalisering og AI i turistbranchen;

48. opfordrer til en systemisk tilgang til turisme ved at erstatte fragmenteret markeds- eller produktbaseret logik med integrerede forvaltningsmodeller; støtter oprettelsen af tilstrækkeligt dækkende parametre, der bl.a. omfatter skabelse af kvalitetsjob, ansættelsesvilkår, trivsel i lokalsamfundene, ressourceeffektivitet, miljøforringelse og CO_2-emissioner, baseret på globalt acceptable beregningsmetoder for at fremme gennemsigtig politikudformning, være retningsgivende for forsvarlige investeringer og gøre det muligt at sammenligne data på tværs af rejsemål; glæder sig over udviklingen af en række globalt anerkendte og harmoniserede indikatorer for bæredygtig turisme på rejsemålsniveau, og bemærker, at denne metode nu bliver afprøvet af EU's europæiske kompetencecenter for turismedata (D3HUB) for at understøtte dataforvaltning på intelligente destinationer med input fra 40 europæiske DMO'er og Det europæiske indikatorsystem for turisme (ETIS); insisterer på, at en fælles EU-tilgang til indikatorer for bæredygtig turisme bør stemme fuldt ud overens med eksisterende rammer såsom den statistiske ramme for måling af turismens bæredygtighed eller den metodologiske ramme for satellitregnskab for turisme, der muliggør effektiv standardisering og benchmarking og sikrer forenklede rapporteringsprocesser, der reducerer de administrative krav til turistvirksomheder;

49. understreger, at datacentreret forvaltning på flere niveauer er afgørende for at opnå bæredygtighed og en effektiv håndtering af uforudsigelige kriser, såsom pandemier og andre sundhedsrelaterede kriser, geopolitiske chok, ekstreme klima- og naturhændelser, menneskeskabte eller teknologisk forårsagede

forstyrrelser og lavkonjunkturer samt voksende strukturelle kriser såsom demografisk tilbagegang, affolkning og boligmangel; understreger behovet for, at der i kriseberedskabsværktøjer tages højde for gods og logistik i betragtning af deres afgørende betydning for at sikre kontinuiteten i turisttjenester og forsyningskæder; noterer sig med bekymring interessenternes modvilje mod at videregive data, som bunder i skepsis med hensyn til teknologi, datasuverænitet, tillid, juridiske risici og omkostninger, hvilket bremser udrulningen af det fælles europæiske dataområde for turisme; fremholder EU's resultattavle for turisme og D3HUB som positive eksempler på, hvordan viden aggregeret på EU-plan kan være retningsgivende for lokale tiltag og opretholde turistbranchens forsyningskæder i usikre tider; gentager, at disse mekanismer sikrer, at DMO'er og SMV'er har forenklet adgang til interoperable data til støtte for evidensbaseret beslutningstagning og dermed styrker og sikrer modstandsdygtigheden på tværs af deres værdikæder; fremhæver endvidere D3HUB's bidrag til at hjælpe turistmål med at gøre strategisk brug af data, og understreger, at dette initiativ er afgørende for at styrke datadreven forvaltning og forberede branchen på den digitale omstilling, og opfordrer Kommissionen til at sikre dets kontinuitet efter 2026 i overensstemmelse med EU's strategiske mål;

50. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til på grundlag af verificerbare data at udvikle en central platform til kortlægning af større hændelser på tværs af EU, som kan udløse forstyrrelser lokalt, navnlig i sårbare regioner, og til at oprette en særlig europæisk krisestyringsmekanisme for turisme med henblik på at styrke beredskab, forebyggelse og modstandsdygtighed over for fremtidige kriser; opfordrer endvidere Kommissionen til at supplere mekanismen med avancerede kriseberedskabsværktøjer og foranstaltninger til hurtig reaktion, herunder systemer for tidlig varsling, beredskabsplanlægning, strategisk transportinfrastruktur og strategiske transportkorridorer samt målrettet støtte gennem fleksible procedurer, for at øge modstandsdygtigheden og sikkerheden i turistbranchen;

51. bemærker, at teknologi- og miljøbevidsthed tjener som drivkraft for et skift fra passiv sightseeing til rejseoplevelser, der er meningsfyldte, personaliserede og ansvarlige; fremhæver potentialet i anbefalingssystemer, som tilbyder rejseplanlægning, til at dyrke lokalsamfundsstyret turisme, der foregår i et roligt tempo, såsom cykling og vandring, som er til gavn for lokale SMV'er, lokalsamfund, lokale producenter, herunder dem, der er anerkendt af geografiske betegnelser, samt den lokale kultur og lokale produkter; insisterer imidlertid på, at hvis sektoren skal kunne udnytte dette potentiale, skal den integrere lokale grupper og borgere i turistbranchens værdikæde på lige fod med de større virksomheder, for eksempel via ekspertstøtte til brugen af digitale værktøjer, oprettelse af multiinteressentråd, som kan vejlede og rådgive om licenser,

turismeintensitet, begrænsninger og planlægning og diversificering af branchens udbud for at mindske markeds- og sæsonafhængigheden; opfordrer medlemsstaterne til at fremme uddannelsesinitiativer i skoler og bredere oplysningskampagner for at øge bevidstheden om bæredygtig turismepraksis;

Udformning af turistbranchens fremtid med færdigheder og deltagelse i kulturlivet

52. understreger, at en kvalificeret og værdsat arbejdsstyrke af høj kvalitet er rygraden i Europas turismeøkonomi; bemærker, at strukturelle udfordringer såsom lav løn i visse sektorer i turistbranchen, uformel beskæftigelse, deltidsarbejde og sort arbejde, sæsonarbejde, begrænset uddannelse og indimellem dårlige arbejdsvilkår er skyld i den fortsatte mangel på arbejdskraft og færdigheder i turistbranchen, hvilket forværres yderligere af vedvarende ulighed mellem kønnene, da størstedelen af arbejdsstyrken inden for turisme udgøres af kvinder, som især varetager lavtlønnede, arbejdskraftintensive og midlertidige job; anerkender, at visse medlemsstater har gjort bemærkelsesværdige fremskridt med hensyn til at forbedre arbejdsvilkårene, arbejdstidsordningerne og aflønningen, herunder gennem ajourførte kollektive overenskomster efter covid-19-pandemien; opfordrer ikke desto mindre til yderligere fremskridt i retning af et arbejdsmarked for turisme baseret på kvalitetsjob, en rimelig løn, pålidelig social beskyttelse og helårsbeskæftigelse, også i lavsæsonen; gør samtidig opmærksom på værdien af betalt uddannelse i arbejdstiden og betydningen af at udvide denne mulighed til sæsonarbejdere i lavsæsonen;

53. fremhæver den stadig stigende efterspørgsel efter en fleksibel og kriseresistent arbejdsstyrke, som besidder digitale og grønne færdigheder til at gennemføre innovative løsninger, som skaber balance mellem økonomisk vækst og miljøforvaltning; understreger, at den digitale og grønne omstilling giver mulighed for at skabe bedre, sikrere og mere modstandsdygtig beskæftigelse på tværs af turismens værdikæder, og opfordrer indtrængende til, at disse muligheder udnyttes fuldt ud, herunder gennem samarbejde med regionale og lokale myndigheder om udformning af specialiserede uddannelsesprogrammer for fagfolk inden for turisterhvervet;

54. opfordrer til en koordineret EU-dækkende dagsorden for opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken inden for turisme i overensstemmelse med pagten for færdigheder med henblik på at afhjælpe manglen på arbejdskraft, forbedre arbejdsvilkårene, overvinde mobilitetsbarrierer, imødekomme nye kvalifikationskrav og gøre sektoren mere attraktiv og konkurrencedygtig på længere sigt, sikre varig værdi for europæiske rejsemål og fremme vores europæiske levevis; foreslår, at der indføres et kompetencekort for turisme, udformet i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter og

anerkendt i samtlige medlemsstater og sektorer i turistbranchen, til dokumentation af adgangsgivende uddannelse, færdigheder, kvalifikationer og erhvervserfaring; foreslår, at der udbydes uddannelsesforløb medfinansieret gennem EU-programmer, herunder Den Europæiske Socialfond Plus, Erasmus+, programmet for det indre marked og programmet for et digitalt Europa;

55. understreger, at opkvalificering og omskoling skal gå hånd i hånd med værdsættelse af alle roller – fra roller med menneskelig kontakt, som er uundværlige for at levere kulturelt tilpassede tjenester af høj kvalitet, til fysisk krævende roller, der er afgørende for mange turisttjenester – for at sikre, at ingen af disse aspekter går tabt, i takt med at sektoren går over til at bruge mere digitalt drevne modeller; bemærker, at både bløde færdigheder og fysisk arbejde fortsat undervurderes i økonomisk og politisk henseende, og at der ofte mangler formel anerkendelse, uddannelse eller aflønning, der kan sammenlignes med den, der gør sig gældende for tekniske eller ledelsesmæssige roller; opfordrer til, at disse færdigheder og roller anerkendes, værdsættes og aflønnes behørigt, da dette er afgørende for at højne jobkvaliteten, fremme ligestilling mellem kønnene og sikre, at turismens menneskelige dimension anerkendes og fremmes fuldt ud inden for rammerne af den europæiske turismemodel;

56. opmuntrer turistvirksomheder, uddannelsesudbydere og offentlige myndigheder til at arbejde tættere sammen for at fremme uddannelsesprogrammer og lærlingeuddannelser af høj kvalitet og imødekomme fremtidige færdighedskrav; understreger betydningen af målrettede initiativer – såsom branchetilpassede læseplaner, klare karriereforløb og mentorprogrammer – der gør karrierer i hotel-, restaurations- og oplevelsesbranchen mere attraktive for unge og bidrager til at opbygge en stærkere og mere kvalificeret arbejdsstyrke i sektoren; insisterer på, at disse initiativer skal omsættes til beskæftigelsesresultater af høj kvalitet, herunder langsigtede kontrakter, reelle muligheder for karriereudvikling samt lønstigninger;

57. understreger, at kultur, der er dybt forankret i vores levevis, er afgørende for at gøre det attraktivt at besøge Europa som turist og for vores nationale og europæiske identitet; minder om, at denne kulturelle struktur omfatter mange elementer såsom bæredygtige traditioner, arkæologisk arv og lokale sprog, hvis bevarelse afspejler reel respekt for regionale og nationale identiteter og kontinuiteten i lokalsamfundene; glæder sig over den indsats, som visse medlemsstater har gjort for at returnere kulturelle værker og kulturgenstande til deres oprindelsessteder; fremhæver den nye strategiske ramme med et kulturkompas for Europa som et centralt instrument til at styrke den kulturelle dimension af EU's politikker; opfordrer Kommissionen til i betragtning af EU's varierede og mangesidede turismetilbud at sætte EU-incitamenter såsom DiscoverEU, de europæiske kulturhovedstæder og det europæiske

kulturarvsmærke forrest i indsatsen for at fremme Destination Europa inden for den nye strategi for bæredygtig turisme;

58. roser professionelle kulturarbejdere, lokale organisationer og frivillige, der spiller en afgørende rolle som vogtere af Europas kulturarv, og hvis arbejde spænder fra vedligeholdelse og bevarelse af steder til kontakt med offentligheden gennem opsøgende arbejde i lokalsamfundet og guidede rundvisninger; fremhæver deres rolle med hensyn til at styrke Europas særpræg og tiltrækningskraft som et globalt turistmål; bemærker, at usikre arbejdsvilkår og utilstrækkelig aflønning ofte ikke i tilstrækkelig grad afspejler værdien af deres bidrag til at beskytte og videreføre Europas kulturarv, en situation, der kan forværres yderligere af et stigende konkurrencepres fra platformbaserede tjenester, der underbyder priserne på kulturelle rundvisninger og guidetjenester gennem en praksis med drikkepenge og oprettelsesgebyr;

59. anerkender i den sammenhæng det bemærkelsesværdige engagement hos frivillige, som bruger en stor del af deres fritid – herunder i deres ferie – på at hjælpe med kulturarvsbevarelse i Europa; opfordrer Kommissionen til i samarbejde med medlemsstaterne at foreslå retningslinjer for at tilskynde og sætte enkeltpersoner i stand til at engagere sig som frivillige i kulturlivet, herunder gennem støtteforanstaltninger, der letter deltagelse og fremmer anerkendelsen af kulturfrivillige i hele EU; understreger, at en promovering af arbejdet som kulturfrivillig vil understøtte opnåelsen af målene for det europæiske år for færdigheder og desuden styrke eksisterende EU-programmer såsom Erasmus+ ved at tilskynde til overlevering af viden til de yngre generationer samt til færdighedsudveksling og dybere deltagelse i kulturlivet; understreger, at det langsigtede mål er professionalisering, og efterlyser en passion-to-profession-ordning, der vil give mulighed for uddannelse, certificering og rimelig aflønning, og som medfinansieres gennem Erasmus+, Et Kreativt Europa og Den Europæiske Socialfond Plus, for at hjælpe dem, der bevarer vores identitet, med at udvikle levedygtige karrierer efter eget valg; understreger, at ordningen fortsat bør være frivillig, og at kulturel orlov aldrig bør sammenkobles med arbejdsmæssige forpligtelser; opfordrer medlemsstaterne til at fremme frivilligt arbejde på måder, der beriger kulturlivet og supplerer professionelt kulturarbejde i stedet for at erstatte det;

60. understreger betydningen af at sikre, at der stilles EU-midler til rådighed for immateriel kulturarv under den næste FFR med henblik på at yde direkte støtte til initiativer, der beskytter og fremviser kulturelle traditioner – fra maritime og nautiske aktiviteter såsom sejlads til lokale sprog og håndværk, herunder geografiske betegnelser – og sikre, at de føres videre fra generation til generation, samt styrke lokalsamfundenes engagement i bæredygtig og ansvarlig turisme; indskærper, hvor vigtigt det er at sikre en

retfærdig anerkendelse af de personer, der investerer i kulturarv og færdigheder, og fremhæver, at det er nødvendigt at medtage turismeinitiativer under ledelse af oprindelige folk og lokalsamfund, som værner om traditionel viden, bevarer biodiversiteten og fremmer autentiske, kulturelt bevidste oplevelser, der skaber lokale indkomstmuligheder; opfordrer derudover til at bruge EU-midler til at støtte producentgrupper, der arbejder på at opnå en geografisk betegnelse i henhold til forordning (EU) 2023/2411[41], så dette anerkendes som et centralt instrument til at styrke den regionale håndværksarv;

61. understreger, at støttede projekter bør fremme videnoverførsel på tværs af områder og sektorer og udnytte turismens strategiske potentiale med henblik på at beskytte immateriel kulturarv og øge dens sociale og økonomiske fordele for lokalsamfundene med en mere ligelig territorial fordeling og mere retfærdig fordeling af værdierne i hele turismeværdikæden; påpeger endvidere, at man ved finansieringen bør prioritere projekter, der fremmer territorial samhørighed, navnlig i regioner, hvor den immaterielle kulturarv er mest truet, og hvor kulturturisme kan fremme lokal udvikling og bidrage til, at befolkningen bliver boende; understreger den rolle, som offentlig-private partnerskaber spiller med hensyn til at styrke turistbranchens evne til at beskytte, fremme og forbedre kulturarven, og efterlyser et tættere samarbejde mellem myndigheder, sektoren og aktører i lokalsamfundene for at maksimere de bæredygtige resultater;

62. opfordrer til, at der hvert år aflægges rapport til Parlamentet om de opnåede fremskridt hen imod bæredygtig turisme med udgangspunkt i den operationelle udrulning af EU's resultattavle for turisme og målbare indikatorer for områderne miljø, konnektivitet, infrastrukturparathed, kvalitet i beskæftigelsen og trivsel i lokalsamfundet for derigennem at danne grundlag for finansieringsbeslutninger og fremtidige reformer;

°

° °

63. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

---

41 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2411 af 18. oktober 2023 om beskyttelse af geografiske betegnelser for håndværks- og industriprodukter og om ændring af forordning (EU) 2017/1001 og (EU) 2019/1753 (EUT L, 2023/2411, 27.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj).